

INDEX NOMINUM

A-Á

ALBRECHT Franz Josef Karl Friedrich Georg Hubert Maria von Österreich főherceg (Baden, Alsó-Ausztria, 1897. VII. 24. – Buenos Aires, Argentína, 1955. VII. 23.) Magyar és cseh királyi herceg, Osztrák főherceg.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

gróf AEHRENTAL-LEYA Alajos (Csehország, Gross-Skal 1854 – Bécs, 1912. II. 17.) Osztrák diplomata, 1906. X. 24-től az Osztrák-Magyar Monarchia külügyminisztere.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ARNOLD Mihály (Bakonypéterd, 1945. III. 12. – Ipolyvece, 2013. VI. 23.) pénzügyőr altábornagy 1992-2003 között a Vám- és Pénzügyőrség országos parancsnoka.

SZABÓ Andrea: A magyar pénzügyőr képzés intézményi kereteinek fejlődése 1867-2011. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 117-126.p. HU-ISSN 1216-6774.

ÁRPÁD-ház A honfoglaló ÁRPÁD vezér fiúági leszármazottai tartoztak az ÁRPÁD-házba, közülük kerültek ki a Magyar Királyság királyai a fiúági kihalásáig.

MAGASVÁRI Adrienn: Vám- és adószedők a magyar pénzügyi igazgatásban az államalapítástól a kiegyezésig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 39-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. november 8-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság és a Pénzügyőr és Adózástörténeti Múzeum közös szervezésével megvalósított magyar rendvédelem-történeti szimpozionon. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ÁRVAY Adorján dr. A Magyar Királyi Rendőrség munkácsi kapitányságának vezetője 1939. I. 6-án az úgynevezett „vízkereszt csata” idején.

B STENGE Csaba: A munkácsi rendőrség defenzív és offenzív harcászati alkalmazása Kárpátalján 1939-ben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 109-116.p. HU-ISSN 1216-6774.

B

BACH Alexander báró (Loosdorf [Alsóausztria] 1813. január 4. – Unterwaltersdorf [Bécsújhely mellett] 1893. november 3.) Osztrák ügyvéd. Belügyminiszter-helyettes, majd belügyminiszter 1849. VI. 28. – 1859. VIII. 21.-éig. Nevéhez fűződik az úgynevezett „Bach-korszak”, amely a polgári fejlődés számára ugyan utat nyitott, azonban a magyar nemzet megsemmisítésére törekedett. Bach a neoabszolutista rendszer egyik fő irányítója volt, amely a központosítást oly módon hajtotta végre, hogy eltörölte a magyar nyelv állami használatát, általában a kultúrából száműzte a magyarnyelvűséget. Nem csupán Magyarország önállóságát törölték el, hanem még Magyarország létét is tagadva területét 5 kormányzóságra osztva igazgatták a Kárpát-medence térségét. A kollaboráns hivatalnokai kart Bach egyenruhában járatta, melyhez díszkard is járt, őket nevezték „Bach huszároknak”.

MAGASVÁRI Adrienn: Vám- és adószedők a magyar pénzügyi igazgatásban az államalapítástól a kiegyezésig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 39-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. november 8-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság és a Pénzügyőr és Adózástörténeti Múzeum közös szervezésével megvalósított magyar rendvédelem-történeti szimpozionon. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BAJÁN Artúr a portugáliai magyar konzul 1938 júliusától 1948 februárjáig.

SOM Kisztián: Az 1937 M magyar útlevél és nemzetközi összehasonlítása. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 85-108.p. HU-ISSN 1216-6774.

BARHOU Louis (Franciaország, Oloron-Sainte-Marie, 1862. VIII. 25. - Marseille, 1934. X. 9.) A harmadik francia köztársaság 46. miniszterelnöke.

SOM Kisztián: Az 1937 M magyar útlevél és nemzetközi összehasonlítása. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 85-108.p. HU-ISSN 1216-6774.

Friedrich Graf BECK-RZIKOVSKY (Freiburg, 1830. III. 21. – Bécs, 1920. II. 9.) Vezérezredes, 1881-1906 között az Osztrák-Magyar Monarchia haderejének vezérkari főnöke.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos

Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BREGNYEI József dr.univ. (Ibrány, 1949 -) Nyugalmazott határőrviszt. Nevéhez fűződik a „Rendészettudományi szöveget” létrehozása.

ERNYES Mihály: Rendvédelem, rendvédelem-történet (fogalmi és tartalmi megközelítés). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 15-38.p. HU-ISSN 1216-6774.

BERNÁTH Mihály dr. kutatási területe XX. századi tömegrendezvények biztonsági kérdései.

ERNYES Mihály: Rendvédelem, rendvédelem-történet (fogalmi és tartalmi megközelítés). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 15-38.p. HU-ISSN 1216-6774.

BÉLDY Alajos ezds. a Magyar Királyi Honvédség 1939 márciusában végrehajtott támadó műveleteiben részt vevő munkácsi harccsoport parancsnoka.

B STENGE Csaba: A munkácsi rendőrség defenzív és offenzív harcászati alkalmazása Kárpátalján 1939-ben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 109-116.p. HU-ISSN 1216-6774.

C-Cs

CONCHA Győző dr. (Marcaltó, 1846. II. 10. – Budapest, 1933. IV. 10.) XIX-XX. századi neves jogtudós, a Magyar Tudományos Akadémia tagja. 1913-1918 között a magyar országgyűlés felsőházának tagja, majd 1927-től jogtudósi munkássága elismeréseként a felsőház élethosszig tartó tagjává nevezték ki.

ERNYES Mihály: Rendvédelem, rendvédelem-történet (fogalmi és tartalmi megközelítés). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 15-38.p. HU-ISSN 1216-6774.

CSIKY Kálmán dr. (Kenderes 1843. II. 5. – Budapest, 1905. III. 13.) Jogtörténelemmel foglalkozó jogtudós. 1881-1884 között országgyűlési képviselő volt, majd 1884-től a Műegyetem közigazgatási jog és magánjog tanáraként tevékenykedett. 1903-ban udvari tanácsosi címet kapott. Nevéhez fűződik az első magyar teljes Tacitus-fordítás.

ERNYES Mihály: Rendvédelem, rendvédelem-történet (fogalmi és tartalmi megközelítés). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 15-38.p. HU-ISSN 1216-6774.

CSIZMADIA Andor dr.prof. (Győr, 1910. IX. - Budapest, 1985. VI. 12.) jogtörténész, igazgatás- és művelődéstörténész, akadémiai, főiskolai és egyetemi tanár, tanszékvezető, dékán; az állam- és jogtudományok doktora, Nagybánya polgármestere.

ERNYES Mihály: Rendvédelem, rendvédelem-történet (fogalmi és tartalmi megközelítés). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 15-38.p. HU-ISSN 1216-6774.

D

August Franz Johann Christoph Graf von DEGENFELD-SCHONBURG (Nagykanizsa, 1798. XII. 10. – Altmünster, 1876. XII. 5.) Hadügyminiszter a neoabszolutizmus időszakában 1860-1866-ig.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

E-É

EGYED István dr.prof. (Budapest, 1886. július 11. - Budapest, 1966. július 14.): jogász, egyetemi tanár, 1919-től az igazságügyminisztérium törvényelőkészítő osztályán a közjogi javaslatok előadója volt. 1922-ben a Budapesti Tudományegyetem magántanára, 1923-tól ítéltáblai bíró, majd 1928-tól nyugdíjazásáig a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen a közigazgatási jog rendes tanára.

ERNYES Mihály: Rendvédelem, rendvédelem-történet (fogalmi és tartalmi megközelítés). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 15-38.p. HU-ISSN 1216-6774.

F

Ferenc József (Bécs, 1830. VIII. 18. — Bécs, 1916. XI. 21.) Született osztrák főherceg, 1867-től haláláig Magyarország megkoronázott apostoli királya. A Habsburg Monarchia leghosszabb ideig (68 évig) uralkodó tagja.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

FIGL, Andreas (Ausztria, Bécs, 1873. VI. 22. - Ausztria, Salzburg, 1967. XI. 11.) Osztrák katonatiszt, titkosírás-szakértő. Az Osztrák-Magyar Monarchia hadereje rejtjelképző alakulatának megalapítója és első vezetője 1911-ben.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

FINSZTER Géza dr.prof. (Budapest, 1945. május 19. -) Jogász, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, nyugalmazott rendőrtiszt, a rendvédelem terminológia egyik fő ellenzője. A rendszerváltás előtt állambiztonsági tisztként tevékenykedett. A rendszerváltás után a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat vezetője. Az Országos Kriminológiai Intézet munkatársa, majd a Rendőrtiszt Főiskola oktatója, a rektor tudományos helyettese később pedig a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Karán felállított Rendészettudományi Tanszék tanszékvezetője. Szakterülete az úgynevezett „rendészettudomány”.

ERNYES Mihály: Rendvédelem, rendvédelem-történet (fogalmi és tartalmi megközelítés). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 15-38.p. HU-ISSN 1216-6774.

Alexander FREIHERR Krobatin von Polnisch Maralek (Olmütz, 1849. IX. 12. –Bécs, 1933. XII. 27.) az Osztrák-Magyar Monarchia közös hadügyminisztere 1912-1917-ig.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Oskar Freiherr WOLF-SCHNEIDER von Arno Az Evidenzbureau hírszerző tisztje.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Franz FREIHERR von Schönaich (1844 – 1916) 1910-ben az Osztrák-Magyar Monarchia közös hadügyminisztere.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Franz FREIHERR von John (Bruck, 1815. XI. 20. – Bécs, 1876. V. 25.) altábornagy, 1866-1869 hadügyminiszter.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Karl FREIHERR von Machio 1910-ben az Osztrák-Magyar Monarchia közös külügyminisztériumának osztályfőnöke.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

G-Gy

GÖMBÖS László rendőr tanácsos 1937-ben a Magyar Királyi Rendőrség budapesti főkapitánysága útlevelesztályának vezetője.

SOM Kisztián: Az 1937 M magyar útlevel és nemzetközi összehasonlítása. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 85-108.p. HU-ISSN 1216-6774.

bártfai GRÜNWALD Béla Ferenc József dr. (Szentantal, 1839. XII. 2. – Franciaország Courbeoive, 1891. V. 4.) Jogász, a Magyar Tudományos Akadémia tagja. 1878-tól haláláig Besztercebánya országgyűlési képviselője. Szakterülete a magyar közigazgatás.

ERNYES Mihály: Rendvédelem, rendvédelem-történet (fogalmi és tartalmi megközelítés). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 15-38.p. HU-ISSN 1216-6774.

H

HABSBURG Ferdinánd (Kasztíliai Királyság, Alcalá de Henares 1503. III. 10. - Bécs, 1564. VII. 25.) magyar király 1526. XII. 17. - 1564. VII. 25.

MAGASVÁRI Adrienn: Vám- és adószedők a magyar pénzügyi igazgatásban az államalapítástól a kiegyezésig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 39-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. november 8-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság és a Pénzügyőr és Adózástörténeti Múzeum közös szervezésével megvalósított magyar rendvédelem-történeti szimpozionon. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HABSBURG-ház (majd a HABSBURG-LOTHARINGIAI-ház), Közép-Európa több országának — így Magyarország és az osztrák tartományok — uralkodói adó család.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: A katonailag szervezett örtestület és a polgári örtestület. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 77-84.p. HU-ISSN 1216-6774.

SOM Kisztián: Az 1937 M magyar útlevél és nemzetközi összehasonlítása. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 85-108.p. HU-ISSN 1216-6774.

Julius Jacob von HAYNAU (Kassel, Németország 1786. október 14. – Bécs, Ausztria 1853. március 14.) Osztrák katonatiszt. Az 1848-1849-es magyar forradalom és szabadságharc leverése után Magyarország katonai parancsnokaként hajtotta végre a magyar nemzet elleni véres megtorlásokat. 1850. VII. 8-án *Ferenc József* Julius Jacob von HAYNAU leváltotta, majd Szatmár vármegyében birtokot adományozott a „bresciai hiénaként” elhíresült tábornak.

VEDŐ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség közbiztonsági tevékenységének megszervezése 1881-1918. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 171-190.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Franz HERMAN Osztrák katonatiszt 1917-ben POKORNY Hermann adjutánsa.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HÓMAN Bálint (Budapest, 1885. XII. 29. – Vác, 1951. VI. 2.) Történész, az Országos Széchenyi Könyvtár igazgatója, a Nemzeti Múzeum főigazgatója, majd elnöke, egyetemi tanár. Vallás- és közoktatásügyi miniszter 1932.X.1.-1938.V.14., tárca nélküli miniszter különleges megbízással 1938.V.14.-1938.VII.11., vallás- és közoktatásügyi miniszter 1939.II.16.-1942.VII.3. A népbíróság elítélte és a váci börtönben halt meg 1951-ben.

MAGASVÁRI Adrienn: Vám- és adószedők a magyar pénzügyi igazgatásban az államalapítástól a kiegyezésig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 39-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. november 8-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság és a Pénzügyőr és Adózástörténeti Múzeum közös szervezésével megvalósított magyar rendvédelem-történeti szimpozionon. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Eugén HORDLICZKA (1857 – 1912) Az Evidenzbureau főnöke 1903-1909-ig ezredesi rendfokozatban, legmagasabb rendfokozata vezérőrnagy 1910-től.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Franz graf Conrad von HÖTZENDORF (Penzing, Ausztria 1852.XI.11. – Bad Mergentheim, Németország 1925.VIII.25.) Osztrák katonatiszt. Számos katonai szakkönyv szerzője. 1906-1911 és 1912-1917 között az Osztrák-Magyar Monarchia vezérkari főnöke, mely tisztségéből 1917-ben bekövetkezett leváltásakor az uralkodó a Mária Terézia Katonai Érdemrenddel tüntette ki.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HUNYADI Mátyás (Kolozsvár, 1443. február 23. – Bécs, 1490. április 6.) Magyar király 1458 - 1490 között. 1469-től cseh (társ)király, 1486-tól Ausztria hercege. Korának egyik legerősebb hadseregét szervezte meg. Közép-Európa erejét igyekezett összefogni és az Oszmán-birodalom támadásaival szembe állítani. Tovább erősítette a Magyar Királyság délvidéki végvárrendszerét. A törő csatározásokat igyekezett a Magyar Királyság puffer-zónáiba (Havasalföld, Szerbia) helyezni.

MAGASVÁRI Adrienn: Vám- és adószedők a magyar pénzügyi igazgatásban az államalapítástól a kiegyezésig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 39-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. november 8-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság és a Pénzügyőr és Adózástörténeti Múzeum közös szervezésével megvalósított magyar rendvédelem-történeti szimpozionon. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Gustav von HUPKA A császári és királyi hadsereg katonatisztje, a XX. század elején az Evidenzbureau munkatársa.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

I

ILOSVAJ Gusztáv A Magyar Királyi Határrendőrség főnöke 1914-ben.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

J

JESZENSZKY Géza (Budapest, 1940. X. 10. -) 1990-1994 között Magyarország külügyminisztere.

SOM Kisztián: Az 1937 M magyar útlevél és nemzetközi összehasonlítása. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 85-108.p. HU-ISSN 1216-6774.

II. József (HABSBURG–LOTHARINGIAI József Benedek Ágost János Antal Mihály Ádám; Bécs, 1741 – Bécs, 1790), német-római császár (1765–1790), magyar király (1780–1790)

MAGASVÁRI Adrienn: Vám- és adószedők a magyar pénzügyi igazgatásban az államalapítástól a kiegyezésig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 39-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. november 8-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság és a Pénzügyőr és Adózástörténeti Múzeum közös szervezésével megvalósított magyar rendvédelem-történeti szimpozionon. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

K

I. KARAGYORGYEVICS Sándor (Montenegro, Cetinje 1888. XII. 16. – Franciaország Marseille, 1934. X. 9.) Jugoszlávia királya 1921. VIII. 16-tól haláláig.

SOM Kisztián: Az 1937 M magyar útlevél és nemzetközi összehasonlítása. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 85-108.p. HU-ISSN 1216-6774.

Anton Ritter von KALIK (Bogorodcsány, 1818. XII. 2. – Hamburg, 1866. VII. 16.) Osztrák katonatiszt, Őrnagyként került az Evidenzbureau élére és vezérőrnagyként távozott onnan. Vezérőrnaggyá 1864-ben léptették elő.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Károly Róbert (Nápoly, 1288 - Visegrád, 1342. VII. 16.) magyar király 1301-1342.

MAGASVÁRI Adrienn: Vám- és adószedők a magyar pénzügyi igazgatásban az államalapítástól a kiegyezésig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 39-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. november 8-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság és a Pénzügyőr és Adózástörténeti Múzeum közös szervezésével megvalósított magyar rendvédelem-történeti szimpozionon. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Georg Ritter von Kees (Buda, 1822. XI. 24. – Bösing, 1906. VII. 9.) Osztrák katonatiszt, az Evidenzbureau második főnöke ezredesi rangban 1864-től 1866-ig, Legmagasabb rendfokozata tábornagy 1884-től.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kempfen von Fichtenstamm Johann Franz báró (Pardubitz, 1793. június 26. - Schwarzwau, 1863. november 29.) Tisztviselő volt a Császári és Királyi Hadseregénél. Legmagasabb rangja altábornagy. Ő adott parancsot BATHYÁNY Lajos magyar miniszterelnök halálos ítéletének akasztás helyett golyó általi végrehajtására. Ferenc József császár 1849-ben HAYNAU ajánlására KEMPENT nevezte ki a császári csendőrségnek az általános felügyelőjévé.

VEDŐ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség közbiztonsági tevékenységének megszervezése 1881-1918. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 171-190.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Rudolf Kiszling (Nagybcsenekerek, 1882. I. 8. – Purkersdorf, Ausztria 1976. V. 18.) Legmagasabb rendfokozata vezérőrnagy (Generálmajor) Az Evidenzbureau felderítő tisztje. Erdélyi szász katonacsalád sarja. 1902-ben végezte el a bécsújhegyi katonai akadémiát hadnagyi rangban, majd a bécsi hadiiskolát 1905-1907 között. 1920-1945 között az Osztrák Hadi levéltár kinevezett főnöke.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Kökényesi József dr. Szakterülete a magyar közigazgatás története.

ERNYES Mihály: Rendvédelem, rendvédelem-történet (fogalmi és tartalmi megközelítés). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 15-38.p. HU-ISSN 1216-6774.

Kronenbitter Günther A „Krieg im Frieden”. *Die Führung der k. u. k. Armee und die Großmachtpolitik Österreich-Ungarns 1906-1914*. [Háború a békében. A császári és királyi hadsereg vezetése és Ausztria-Magyarország nagyhatalmi politikája 1906-1914.] München, 2003, Oldenbourg. 591 p. De-ISBN 978 348 65 6700 7. mű szerzője.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

L-Ly

Légrády Sándor tervezte az 1934-ben bevezetett pengőr illetékbélyeg mintázatát, amelynek a stílusjegyeit alkalmazták az 1937 M útlevel alnyomati díszítményeként.

SOM Kisztián: Az 1937 M magyar útlevel és nemzetközi összehasonlítása. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 85-108.p. HU-ISSN 1216-6774.

gróf Lónyay Menyhért (Nagylónya, 1822. I. 6. - Budapest, 1884. XI. 3.) Bölcsészdoktor, ellenzéki követ, az MTA alelnöke, majd elnöke. Pénzügyminisztériumi tanácsos 1848. IX. 5. – 1849. VIII. 11., megbízva államtitkári teendővel 1849. V. 6. – 1849. VIII. 11., pénzügyminiszter 1867. II. 20. – 1870. V. 21., közös pénzügyminiszter 1870. V. 21. . 1871. XI. 14., miniszterelnök 1871. XI. 14. – 1872. XII. 4., honvédelmi miniszter 1871. XI. 14. – 1872. XII. 5.

SZABÓ Andrea: A magyar pénzügyőr képzés intézményi kereteinek fejlődése 1867-2011. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 117-126.p. HU-ISSN 1216-6774.

Erich Friedrich Wilhelm Ludendorff (Kruszevnia, 1865. IV. 9. – München, 1937. XII. 20.) 1912-ben a német nagyvezérkar hadművelési osztályának a főnöke.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

M

Mária Terézia (Erzshezorgin Maria Theresia Amalia Walpurg von Österreich. Bécs 1717. V. 13. - Bécs 1780. XI. 29.) A Habsburg-házból származó osztrák főhercegnő. 1740-1780 között magyar és cseh királynő. I. Ferenc német-római császár felesége. Magyar királynőként II. Mária. 1740 X. 21.-én férjét Lotaringiai Ferencet az összes uralma alá tartozó országban névleg társuralkodói rangra emelte. Férje halála után 1756-ban elsőszülött fiát II. Józsefet tette névleg társuralkodóvá.

MAGASVÁRI Adrienn: Vám- és adószedők a magyar pénzügyi igazgatásban az államalapítástól a kiegyezésig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 39-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. november 8-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság és a Pénzügyőr és Adózástörténeti Múzeum közös szervezésével megvalósított magyar rendvédelem-történeti szimpozionon. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MAGYARY Zoltán (Tata, 1888.– Héreg, 1945.) Köztisztviselő, egyetemi tanár és jogtudós a két világháború közötti Magyar Királyságban.

MAGASVÁRI Adrienn: Vám- és adószedők a magyar pénzügyi igazgatásban az államalapítástól a kiegyezésig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 39-46.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2014. november 8-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság és a Pénzügyőr és Adózástörténeti Múzeum közös szervezésével megvalósított magyar rendvédelem-történeti szimpozionon. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MAROSY Ferenc A madridi magyar követség munkatársaként dolgozó diplomata. A követség 1946 tavaszától 1969-ig oly módon működött, hogy az 1945 utáni magyar kormány illetékességét vitatta.

SOM Kiszián: Az 1937 M magyar útlevél és nemzetközi összehasonlítása. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 85-108.p. HU-ISSN 1216-6774.

MEZEY Barna dr.prof. (Debrecen, 1953. V. 27. -) Tanszékvezető egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia Doktora, az ELTE-ÁJK Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszék vezetője, az ELTE-ÁJK dékánja, majd az ELTE lektora. Szakterülete a magyar büntetés-végrehajtás története. A Magyar Börtönügyi Társaság elnöke.

ERNYES Mihály: Rendvédelem, rendvédelem-történet (fogalmi és tartalmi megközelítés). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 15-38.p. HU-ISSN 1216-6774.

Napóleon (BONAPARTE Napóleon. Eredeti olasz nevén Napoleon di BUONAPARTE; Ajaccio Korzika 1769. VIII. 15. – Szent Ilona 1821. V. 5.) francia katonatiszt és politikus. 1799-1804 Első Konzul, 1804-1815 I. Napóleon néven francia császár.

PARÁDI József: A katonailag szervezett örtestület és a polgári örtestület. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 77-84.p. HU-ISSN 1216-6774.

Franz NORDEGG Osztrák katonatiszt, alezredes, 1918-ban a hadsereg-főparancsnokság hírszerző részlege felderítő csoportjának vezetője.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

N-Ny

Walther NICOLAI (1873. VIII. 1. – 1947. V. 4.) 1912-ben felkérték a német katonai hírszerzés és elhárítás létrehozására.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

O-Ö

Wilhelm OBERHÖFLER A K. u. k. Evidenzbüro, *Vorsicht! Feind hört mit!* [Császári és királyi Nyilvántartó Iroda. Vigyázat! Az ellenség figyel!] Berlin, 1930, Herausgegeben von GROTE, Hans Henning Freiherr von, Neufeld & Genius Verlag, mű szerzője.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos

Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

OPÁL Sándor dr. (Gyula 1940 -) Nyugalmazott rendőr alezredes, a hadtudomány kandidátusa, a Magyar Tudományos Akadémia köztisztviselői tagja. Kutatási területe a XX. századi titkosszolgálatok.

ERNYES Mihály: Rendvédelem, rendvédelem-történet (fogalmi és tartalmi megközelítés). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 15-38.p. HU-ISSN 1216-6774.

P

PARÁDI József dr. (Budapest, 1950 június 17. -) Bölcsészdoktor, a hadtudomány kandidátusa, nyugalmazott főiskolai tanár, a Magyar Tudományos Akadémia köztisztviselői tagja, a Szemre Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság elnöke, a *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)* HU-ISSN 1216-6774. és *Rendvédelem-történeti Hírlévlél (Nuntiones Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1785-3257. periodikák főszerkesztője. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Jogtudományi Kara Magyar Jogtörténeti Tanszékének külső munkatársa és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi Doktori Iskolájának témavezető oktatója. Szakterülete a polgári magyar állam rendvédelme. Nevéhez köthető a „rendvédelem” fogalmának meghatározása és a magyar köztudatban való elterjedése.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ERNYES Mihály: Rendvédelem, rendvédelem-történet (fogalmi és tartalmi megközelítés). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 15-38.p. HU-ISSN 1216-6774.

PAZUCHANICH (PÁNCÉLOS) Mihály kárpátaljai születésű, ruszin származású magyar érzelmű közrendőr a Magyar Királyi Rendőrség munkácsi kapitányságának a személyi állományában. Az 1939. I. 6-ai ügynevezett „vízkeresztű csatában” tanúsított hősi magatartása miatt *Magyar Bronz Érdemkereszt* kitüntetést kapott. A II. világháború után az Amerikai Egyesült Államokba emigrált, ahol vitézzé avatták és a Cleveland-i magyarság körében fejtett ki közeleti tevékenységet.

B STENGE Csaba: A munkácsi rendőrség defenzív és offenzív harcászati alkalmazása Kárpátalján 1939-ben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 109-116.p. HU-ISSN 1216-6774.

PETHŐ Albert *A Agenten für den Doppeladler. Österreich-Ungarns Geheim-Dienst im Weltkrieg.* [A kétfejű sas ügynökei. Osztrák-magyar titkos-szolgálat a világháborúban.] Graz, 1998, Leopold Stocker Verlag. 875 p. AT-ISBN 978 370 57 7415 9. mű szerzője.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PINTÉR Mihály pénzügyőr felügyelő, az 1909-ben alapított pénzügyőr iskola első parancsnoka.

SZABÓ Andrea: A magyar pénzügyőr képzés intézményi kereteinek fejlődése 1867-2011. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 117-126.p. HU-ISSN 1216-6774.

POKORNY Hermann (Morvaország Kremisier, 1882.IV.7. – Budapest, 1960.) Németajkú család gyermekeként született a morvaországi Kremisirben. Korán felszínre került nyelvtelensége, iskolás korában már elsajátította a cseh és a latin nyelvet is, a későbbiek során pedig megtanulta az orosz, a bolgár és a lengyel nyelveket is. Ezekon felül valamelyest beszélt franciául és olaszul is. 1919 után tökéletesen megtanult magyarul.

A katonai pályát választotta. A bécsi Landwehr hadapród iskolát 1900. VIII. 18-án évfolyamelsőként fejezte be. 1904.X.1. és 1906.X.31. között végezte el a Császári és Királyi Hadi Iskolát kitűnő minősítéssel. Első vezérkari tiszti beosztása a 43. Landwehr gyalog dandárnál volt. Innen vezényelték két hónapos tanulmányútra Szófiába nyelvtanulási céljából. 1913-ban — kölcsönös vezénylés alapján 3/4 évet Országországban töltött nyelvtanulási céljából. Visszatérése után az Evidenzbüro-ba került orosz referensként.

A háború kitörésekor a hadsereg főparancsnokság hadműveleti osztályának alárendeltségébe tartozó rádiór csoportot vezetett. Sikerült megfejtenie az orosz jelkulcsokat, amely rendkívüli előnyökhöz juttatta az o-sztrák-magyar és a német hadvezetést. Az 1917. évi orosz forradalom utáni béketárgyalásokon szakértői minőségben vett részt az Osztrák-Magyar Monarchia delegációjának tagjaként.

Az Osztrák-Magyar Monarchia összeomlásakor Bécsben teljesített szolgálatot az Evidenzbüro orosz referentúrájának a vezetőjeként. A közös hadseregből kilépve magyar szolgálatba állt. 1920-ban titkos küldetést vállalt, melynek keretében a krími fehér-hadsereg vezetőjével WRANGEL tábornokkal folytatott tárgyalást. Alnéven, kalandos úton került haza, teljesítve küldetését. Itthon létrehozta a Vezérkari Főnökség Nyilvántartó Iroda X alcsoportját (dekódoló). Ezt követően a Magyar Királyi Vámőrségnél, majd a Magyar Királyi Honvédségnél magas beosztásokat látott el, ahol altábornaggyá léptették elő. 1937-ben került nyugdíjba. CANARIS tengernagy az Abwehr számára megvette a kódfejtésről írott könyvének iadási jogát, nehogy a külföldi titkosszolgálatok abból okulhassanak.

Budapest eleste után MALINOVSKI marsalhoz került, majd a dálnoki MIKLÓS Béla által vezetett ideiglenes nemzeti kormányhoz. A Jóvátéti Kormánybizottság és a Fegyverszüneti Bizottság elnökévé nevezték ki, majd a külügyminisztériumban a hadifoglyok ügyeit intézte. 1945. X. 1-én nyugállományú vezérezredessé léptették elő. 1949. februárjában elbocsátották. 1950. augusztusában pedig nyugdíjától is megfosztották. 1955-ig alkalmi fordításokból élt, ekkor szerény nyugdíjhoz sikerült jutnia. 1960-ban hunyt el, sírja a gödöllői Dózsa György úti temetőben van. Felesége 1983-ban követte.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jогtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PUSZTASZERI Ferenc dr. írás és papír szakértő olyan vegyszert hozott létre, amellyel kezelt útlevelek lapjai elszíneződtek, ha az eredetileg használt vegytintától eltérő tintával eszközöltek módosításokat.

SOM Kisztián: Az 1937 M magyar útlevél és nemzetközi összehasonlítása. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 85-108.p. HU-ISSN 1216-6774.

R

RÁDAY Gedeon (Pest, 1806 – Pest-Buda, 1873), királyi biztos az 1870-es évek körül, Nógrád vármegye főispánja.

PARÁDI József: A katonailag szervezett őrtestület és a polgári őrtestület. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 77-84.p. HU-ISSN 1216-6774.

REDL Alfréd (Lemberg, 1864. III. 14. – Bécs, 1913. V. 25.) Rutén származású osztrák katonatiszt. Legmagasabb rendfokozata ezredes (Oberst). Az Evidenzbureau helyettes vezetője. Kettősügnök, az orosz birodalom legjelentősebb ügynöke az osztrák-magyar haderőben.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jогtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

REGÉNYI Kund Miklós A Nemzeti Közzolgálati Egyetem oktatója.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jогtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Oskar REGELE *A Generalsatbchefs aus vier Jahrhunderten. Das Amt des Chefs des Generalstabes in der Donaumonarchie. Seine Trager und Organe von 1529 bis 1918.* [Négy évszázad vezérkari főnökei. A dunai monarchia vezérkari főnökeinek hivatala és támogató szervezetei 1529-1918.] Wien, 1966, Verlag Herold. 128 p. mű szerzője.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jогtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Joseph REIFBERGER Die Entwicklung des militärischen Nachrichtenwesens in der k. u. k. Armee. [A császári és királyi haderő katonai felderítő szolgálatainak fejlődése.] *Österreichische Militärische Zeitschrift* [Osztrák katona-újság], CLXVIII.évf. (1976) 3.sz. 213-223.p. AT-ISSN 0048-1444. tanulmány szerzője.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jогtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

RONGE Maximilian (legmagasabb rendfokozata 1924-től vezérőrnagy [Generalmajor]) (1874-1953) 1907-ben századosi rangban került az Evidenzbürohoz. 1908-1912 az Evidenzbüro vezetőjének helyettese. 1917-1919-ben az Osztrák-Magyar Monarchia hadsereg-főparancsnoksága hírszerző főosztályának parancsnoki posztjára került.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Rozs József a „Rongyos Gárda” tagjaként az 1939. I. 6-ai kárpátaljai „vízkeresztli csatában” halt hősi halált a Munkácsra támadók elleni küzdelem során. Posztumusz „Magyar Arany Vitézségi Érem” kitüntetésben részesült.

B STENGE Csaba: A munkácsi rendőrség defenzív és offenzív harcászati alkalmazása Kárpátalján 1939-ben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 109-116.p. HU-ISSN 1216-6774.

S-Sz

Antonio de Oliveira SALAZAR (Vimiero, 1889.IV. 28. – Lisszabon, 1970.VII. 27.) 1932-től 1968-ig Portugália miniszterelnöke.

SOM Kisztián: Az 1937 M magyar útlevél és nemzetközi összehasonlítása. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 85-108.p. HU-ISSN 1216-6774.

Rudolf SCHAMSCHULA vezérőrnagy, 1917-ben az Osztrák-Magyar Monarchia hadereje távirószolgálatának a főnöke.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SIEGLER Géza altbgy. a Magyar Királyi Honvédség debreceni székhelyű VI. hadtestének parancsnoka 1939 januárjában.

B STENGE Csaba: A munkácsi rendőrség defenzív és offenzív harcászati alkalmazása Kárpátalján 1939-ben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 109-116.p. HU-ISSN 1216-6774.

Bernhard SCHEICHELBAUER Osztrák katonatiszt 1917-ben Maximilian RONGE adjutánsa.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Johann SWOBODA miniszteri tanácsos, az Osztrák Császárság belügyminisztériumának munkatársa 1914-ben.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZAMEL Lajos dr.prof. (Budapest, 1919. XI. 26. - Budapest, 1998. I. 2.) XX. századi magyar jogtudós, a Pécsi Jannus Pannonius Tudományegyetem oktatója.

ERNYES Mihály: Rendvédelem, rendvédelem-történet (fogalmi és tartalmi megközelítés). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 15-38.p. HU-ISSN 1216-6774.

v. SZÉNÁSY Béla A két világháború közötti időszakban magyarországi papírgyárral és budapesti nyomdával rendelkező személy, akinek a nyomdája készítette a magyar diplomata útleveleket azok különleges papír hordozó anyaga miatt.

SOM Kisztián: Az 1937 M magyar útlevél és nemzetközi összehasonlítása. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 85-108.p. HU-ISSN 1216-6774.

SZIKINGER István dr. (1952. III. 5. -) Jogász, az állam- és jogtudomány kandidátusa, szakterülete a rendvédelem joga.

ERNYES Mihály: Rendvédelem, rendvédelem-történet (fogalmi és tartalmi megközelítés). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 15-38.p. HU-ISSN 1216-6774.

T-Ty

TEKE András dr. (Magyargencs 1958 -) Nyugalmazott határőr ezredes, a hadtudomány Ph.D. doktora. Szakterülete a XX. századi biztonságvédelem.

ERNYES Mihály: Rendvédelem, rendvédelem-történet (fogalmi és tartalmi megközelítés). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 15-38.p. HU-ISSN 1216-6774.

borosjenői és szegedi TISZA Kálmán (Nagyvárad, 1830 – Budapest, 1902), államférfi, 1861-ben képviselőházi alelnök, miniszterelnök (1875–1890) és egyben belügyminiszter (1875–1887), valamint ideiglenesen pénzügyminiszter (1878, 1887–1889) és a király személye körüli miniszter (1879), a Szabadelvű Párt vezető személyisége, az MTA tagja.

PARÁDI József: A katonailag szervezett őrtestület és a polgári őrtestület. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 77-84.p. HU-ISSN 1216-6774.

TOMCSÁNYI Móric dr.prof. (Temesvár, 1878. III. 21. — Budapest, 1951. VI. 12.) Jogász, egyetemi tanár, felsőházi tag.

ERNYES Mihály: Rendvédelem, rendvédelem-történet (fogalmi és tartalmi megközelítés). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 15-38.p. HU-ISSN 1216-6774.

TORDAY Egon 1938. VIII. 20-án avatták fel hadnaggyá, 1939 januárjában Munkácson teljesített szolgálatot mint a felállításra kerülő 24/III. zászlóalj 8. századának parancsnoka.

B STENGE Csaba: A munkácsi rendőrség defenzív és offenzív harcászati alkalmazása Kárpátalján 1939-ben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 109-116.p. HU-ISSN 1216-6774.

U-Ü

August URBANSKI von Ostrymiecz (1866-1950) Legmagasabb rendfokozata altábornagy (Feldmarschalleutnant) 1917-től. 1909-1914 az Evidenzbureau vezetője.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

V-W

VÁSÁRHELYI Andor ezds. a Magyar Királyi Honvédség 1939 márciusában végrehajtott támadó műveleteiben részt vevő ungvári harccsoport parancsnoka.

B STENGE Csaba: A munkácsi rendőrség defenzív és offenzív harcászati alkalmazása Kárpátalján 1939-ben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 109-116.p. HU-ISSN 1216-6774.

VIDA Ildikó dr. (Kisújszállás, 1964. III. 5. -) 2010-2015 között a Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnöke.

SZABÓ Andrea: A magyar pénzügyőr képzés intézményi kereteinek fejlődése 1867-2011. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 117-126.p. HU-ISSN 1216-6774.

WAGNER Walter *A Geschichte des k. k. Kriegsministerium.* [A császári királyi Hadügyminisztérium szervezete.] I.köt. 1848-1866. Graz-Wien-Köln, 1966, Verlag Böhlau. II.köt. 1866-1888. Wien-Köln-Graz, 1971, Hermann Böhlau's Nachf. Mű szerzője.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Oskar Freiherr WOLF-SCHNEIDER von Arno Az Evidenzbureau hírszerző tisztje.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Z-Zs

ZACHAR József dr.prof. (Csepel, 1943. X. 27. – Budapest, 2009. XII. 9.) Történész, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Magyar Tudományos Akadémia köztestületi tagja, szakterülete az új- és legújabbkori magyar hadtörténelem. A Nemzetközi Hadtörténelmi Bizottság első magyar alelnöke.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának

Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ERNYES Mihály: Rendvédelem, rendvédelem-történet (fogalmi és tartalmi megközelítés). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 15-38.p. HU-ISSN 1216-6774.

ZEINAR Hubert *A Geschichte des österreichischen Generalstabes*. [Az osztrák vezérkar története.], Bécs-Köln-Weimar, 2006, Böhlau. 868 p. AT-ISBN 978 320 57 7415 0. mű szerzője.

SZABÓ Szilárd: Az Evidenzbureau. Az Osztrák-Magyar Monarchia felderítő szervezete 1850-1919. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 127-170.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2016. II. 12-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság Csendőrség-történeti Szakosztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által szervezett közbiztonság-történeti tudományos szimpozion-sorozatának a „125 éve lépett be a polgári magyar állam belügyi tárcája a határőrizetbe” című XVI. szimpozionján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Y

YBL Miklós (Székesfehérvár, 1814. IV. 6. – Budapest, 1891. I. 22.) XIX. századi világhírű magyar építész. Számos magyar kiemelekedő jelentőségű középület tervezője.

SZABÓ Andrea: A magyar pénzügyőr képzés intézményi kereteinek fejlődése 1867-2011. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXV.évf. (2015) 43-44-45-46.sz. 117-126.p. HU-ISSN 1216-6774.